

Izhaja vsaki četrtek
ob 4. uri popoldne.
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana
pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone,
za pol leta 2 krone.
Za manj premožne za celo leto 3 krone,
za pol leta 1.50.
Za Nemčijo je cena
listu 5 K, za druge
dežele izven Avstrije 6 kron.

Rokopise sprejema
„Narodna Tiskarna“
v Gorici, ulica Veterini Št. 9.

Naročino in na
znanila sprejema
upravnštvo, Gorica
Semenička ulica Št.
16. Posamezne šte
vilke se prodajajo
v tobakarnah v Šolski
ulici, Nunski ulici, na
Josip Verdijevem te
kališču nasproti me
stnem vrtu, pri Vac
lavu Baumgartl v
Korenjski ulici in na
Korenjskem bregu
(Riva Corno) Št. 14
po 8 vin.

Oglasi in poslanice
se računajo po petit
vrstah in sicer: če
se tiska enkrat 1 k v.,
dvakrat 12 v., tri
krat 10 v. Večkrat
po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: J. Vimpolšek v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Za gospodarski napredok kmečkega ljudstva.

Slovenska ljudska stranka je kot prava kmečka stranka osnovala na Goriškem nebroj društv, zadrug, zavodov itd., ki so v prvi vrsti v prid kmečkemu ljudstvu. Tako je tudi minulo nedeljo položila na Cerkljanskem temelj dvema zelo važnim ustanovama: Živinorejski zadruzi za cerkljanaki okraj in zavarovalnici za govejo živino za cerkljansko županstvo. Udeležba od strani posestnikov cerkljanskega okraja je bila velika. Najprej je govoril č. g. dr. A. Pavlica. Povedal je mej drugim, da morajo vse države in dežele polagati glavno skrb v pomoč in v okrepljenje kmečkega stanu, ker je kmet steber državi in deželi. Dokler stoji trdno kmečki stan, stoji trdno tudi država in dežela, stoji trdno tudi narod. Ko se začne kmečki stan majati, začne se majati tudi narodni dom, ki sloni na kmečkem stanu. Govornik pojasnjuje to resnico iz rimske in judovske zgodovine. Zato si morajo vse in resnično ljudske stranke prizadevati v prvi vrsti za organizacijo kmečkega ljudstva, za povzdigo kmetijstva in kar je s kmetijstvom združeno, zlasti za povzdigo živinoreje, ki je kmetu glavnji vir dožodkov. Zavarovalnica za govejo živino in živinorejska zadružna, ki je mislimo ustanoviti, ste izmed sredstev, s katerimi pomagamo kmetu. Govornik obrazloži natančno pravila deželne zavarovalnice. Pristopilo je takoj lepo število udov. Za predsednika krajne podružnice dežela zavarovalnice v Cerk-

nem je bil soglasno izvoljen g. župan in dež. poslanec A. Kosmač, za podpredsednika pa g. Franc Tavčar, posestnik v Cerknem Št. 9, za prvega nadzornika Ivan Hadolin, Zakriž Št. 13, za drugega Anton Mlakar, Cerkno Št. 34 in za namestnika Jožef Kofol, Lazec Št. 63.

Nato je nastopil g. državni potovalni učitelj Švegelj iz Tomina, ki je govoril o pomenu nove živinorejske zadruge. Kmetje so z zadovoljstvom vzeli na znanje njegove besede, s katerimi jim je obljudil, da hoče vse svoje moči posvetiti v pomoč kmečkemu ljudstvu. Nova živinorejska zadružna bo morala skrbeti zlasti za sledeče reči: 1. Nakupiti bo morala zadostno število dobrih bikov, 2. Pospeševati živinorejo z nagradovanjem za lepa teleta, 3. Skrbeti za pašnike, na katerih se bo pasla živina in za visoke pašnike, na katerih se bodo pasla teleta. Za živinorejo so zelo koristna tudi iztekalische na domu.

Nato je g. S. Premrou, poslovodja „Goriške zvezze“ pojasnil pravila v nekaterih točkah. Zadružna ima namen pospeševati živinorejo v cerkljanskem okraju, posebno s tem, da skrbeti za povzdigo govedoreje po deželnem zakonu za ta okraj določene pasme v soglasju s tozadevnimi predpisi deželnega zakona za povzdigo govedoreje, skrbeti za skupno pašo živine in za izboljšavo pašnih prilik, nadalje izrejevati govejo živino posebno za mleko in meso, skrbeti za povzdigo cene in pomnožitev odjemalcev živine, kakor tudi za zadostno število zadružnih bi-

kov določene pasme. Visoka vlada bo brez dvojbe tej zadruži izdatno pomagala.

K besedi so se oglasili tudi kmetje, ki so tožili, da se Cerkljansko popolnom zanemarja. Prej smo imeli eno kmetijsko društvo in smo še dobili kako drobtinico. Odkar pa se je kmetijsko društvo razdelilo v italijanski in slovenski oddelki, ne dobimo od nikoder nič.

Nastopil je gosp. župan in deželnji poslanec A. Kosmač, ki je z navdušenimi besedami pozivjal posestnike, naj pristopijo v obilnem številu k živinorejski zadruži. Ne zanašajmo se na druge! Postavimo se na lastne noge! Če nikdar ne začnemo, tudi nikdar nič imeli ne bomo! Ne bomo vsega dosegli v enem letu, a z vtrajnostjo dosežemo polagoma vse!

Ko je še domači gosp. dekan dr. Knays živo priprotočil živinorejsko zadružno, vpisalo se je takoj prav lepo število udov. Za predsednika je bil soglasno izvoljen velezaslužni g. župan in deželnji poslanec A. Kosmač, za podpredsednika pa g. Franc Tavčar, posestnik v Cerknem. Poleg njiju je izvoljenih še 12 odbornikov izmed posestnikov v raznih vseh cerkljanskega okraja.

Tako je storjen za gospodarski napredok kmečkega ljudstva na Cerkljanskem lep korak naprej!

O „malem okrajnem glavarstvu“.

V četrtkovki številki svojega lista smo prinesli vest o tiskovni pravdi Gasser „Corriere“, ki se je vršila v Celovcu pred porotniki 15. t. m. Danes naj nam bo dovoljeno dostaviti še nekoliko besedi po pristno nemškem in liberalnem listu „Freie Stimmen“, ki izhaja v Celovcu. Ta list piše o rečeni pravdi pod zgore navedenim naslovom doslovno sledče:

„Pravda radi žaljenja časti, katero je naperil *c. kr. okrajnemu glavarstvu v Gorici prideljeni namestništveni tajnik in italijansko-klerikalni deželnji poslanec Gasser proti italijansko-liberalnemu listu „Il Corriere Friulano“, v katere rešitev je bilo delegirano porotno sodišče v Celovcu, je vrgla živo luč na zmedeno poslovanje, ki mora vladati pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Gorici in kaj pada tudi pri c. kr. namestništvu v Trstu. V toliko je bila ta pravda splošno avstrijskega pomena, ker je pokazala, da nikakor ni treba iti v Galicijo, ako kdo hoče najti pri političnih uradnikih burokratsko samovoljo, brezumno starokopitnost in pomilovanja vredno nevednost. V nasprotju z jasnimi določili postave so se odtrgali pečati od volivnih spisov pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Gorici, da, šli so celo dalje in so v zapisniku o volitvi na odločilni številki radirali. In, kar je najbolj gorostasno: nikakor ni bilo mogoče dognati, kdo je bil krivec pri teh grobih prestopkih postave, kateri bi se morali

Podoreharji.

Povest iz naših gor. Spisal Jos. Košanov.

(Dalje.)

V.

Krejski možakarji so prišli od blagoslova in se vstavili na Klancu, v dolenjem koncu vasi. Eni so se posedli na hlide, ki so ležali tam ob kraju že leto in dan in čakali, da jih odpeljejo v žago, drugi so pa stali, kot bi negotovi premisljali, ali bi se še oni vsedli, ali bi stopili v bližnjo krčmo.

Samo par jih je odšlo.

Možje, ki so ostali, so začeli reševati tedenske dogodke, ugibali, kako vreme utegne biti prihodnji tenen in kako delo jih še vse čaka. In polagoma so prišli v stare čase. S tehtnimi besedami so govorili in videlo se je, da so bili ponosni nanje. Zdaj pa zdaj je pritekla gruča otrok iz vasi, vstavila se pri možakarjih in poslušala zgodovino vasi z začudenjem v očeh...

„Ja, ja, le poslušajte otroci in zapomnite si: Boštancev stric, starček s srebrnobelimi lasmi, se je obrnil do otrok, pokašljal in nadaljeval: „Bogovskaj, v tistih časih, ko so živelj ajde, je bila naša dolina veliko jezero, ladje so plavale po njem in privezane so imeli v Belem čelu, kjer se sliši še sedaj rožljanje verig, če potegne veter. In potem je odteklo jezero, prišli so ljudje-pogani in so sezidali tukaj hiše. Na sredi vasi je rasla velika lipa in studenec je izviral izpod nje. Tam so molili ti ljudje. In zgodilo se je, da je prišel gor iz Ogleja, po nadižki dolini svet mož Jelar in začel oznanjevati pravo vero. Nekaj ljudi ga je poslušalo in se dalo krstiti, a večji del so ostali pagani. Vjezili so se na svetega moža, ga prijeli in vrgli v Nadižo, ki je bila tiste čase tako velika, da je polnila vso dolino med Mijo in Matajurjem.

V spomin na ta dogodek so sezidali pozneje naši predniki, ko so postali vsi kristjani, tam ob Nadiži nad Bircami cerkvico svetega Jelarja, kamor

hodimo prosit ob suši dežja. In tako so se godile skozi vse čase čudne stvari pri nas. Povedal bi vam povest o desetniku, ki je prorokoval mnogo, kar se je tudi zgodilo, in je odšel nekoč med burjo do Nadiže in se vrgel v kalne valove. Tudi lakota je razsajala pri nas in povem vam, da me je bilo strah, ko sem slišal praviti o njej. In potem kolera. O Bog, hudi časi so bili, ne priusti, da bi se še kedaj vrnili. In vojske so šle skozi naše kraje. Sam Napoljon je marširal tod... Kako so lovili takrat fante, ste že večkrat slišali. Pozneje so šli naši vojaki po nadižki dolini na Laško. Starejši se še spominjate, kako je bilo...“

Stric bi govoril mogoče še naprej in povedal še to in ono, a sem dol po cesti je prišel gospod župnik. Pozdravili so ga in on se je vstavil.

„Kako, kako možje, ste že pokosili tukaj po dolini? Bo treba sedaj na Kres.“

„Seveda bo treba, gospod. Borjanci so že začeli.“ Tako je odgovoril

župnik Sitar in pokazal z roko na Vrh v borjanske senožeti.

„Letos je trava zgodaj zrela. Do Rožnice jo moramo poseči. Drugače jo solnce vso požge in spravi v nič“. Tako Bundrin.

„Kako pa vi stric? Še vedno trden?“ je ogovoril gospod prijazno Boštancovega strica.

„E gospod, star sem, star, in starost je tudi bolezni“, mu je smehljaje odgovoril.

Župnik je odšel naprej po cesti spreob, možje pa so začeli spet pogovor.

„Kaj greš ti Sitar že jutri na Kres?“

„Jutri, jutri, Prej ko končam, boljše je“. Tako je odgovoril Sitar Motzelju, ki ga je poprašal.

„Podorehar je tudi gledal delavcev, se je oglasil Krečar.

(Dalje prihodnjic).

smatrati eventualno za zločin. Volivni komisar je bil namestnišveni koncipist baron Teuffenbach, kateri je igral kot priča naravnost pomilovalno ulogo. Podoba državnega uradnika, kakor Šen ne sme biti. Radi protipostavnega odpiranja volivnih spisov se je skliceval na neki odlok c. kr. namestništva, kateri odlok je pa drug uradnik istega okrajnega glavarstva, ki je bil kot priča zaslišan, zanikal. Kdo je manipuliral z volivnimi številkami, ni vedel navesti ta namestnišveni koncipist in volivni komisar, ker je bil prepustil izračunjanje glasovnih številk pisarju, ker je sam „Šibek v matematiki“. (Šlo je za s-števanje več vsot.) Ta priznana Šibkost pa se ni omejila na „matematiko“, marveč se je raztezala na vso spominsko zmožnost te plamenice goriškega okrajnega glavarstva.

„Ne morem se spomniti, imam slab spomin“, bil je njegov odgovor na predsednikova vprašanja. In ta „slabi spomin“ je proučil, da se pravda ni mogla pojasniti. Pravda je končala, ker ni bil doprinešen dokaz o udeležbi namestniškega tajnika Gasserja pri nepoštavnih dejanjih, s tem, da je bil obsojen toženi urednik, ki je sicer napravil utis slavnatega moža, ali moralni obsojenc je bilo nedvomno c. kr. okrajno glavarstvo v Gorici in z njim c. kr. namestništvo v Trstu, katero je trpel pri uradu, ki je njemu podrejen, odnošaje, kateri ne smejo vladati v pravni državi niti na laško-slovenskih tleh. „Malemu okrajnemu glavarstvu“ na jugu je železna metla zelo potrebna! Drugače se bo tam tudi že dalje na ta način italijansko slovensko „regiralo“.

Tako nemški liberalni list. Ona železna metla bil bi seveda Andrej Gabršček!

Politični pregled.

Državni zbor.

V petek je zbornica nadaljevala razpravo v drugi skupini državnega proračuna, ki je bila na koncu seje tudi v sprejeti. Govorili so med drugim tudi pravosodni minister, naučni minister in dr. Rybač. Dr. Rybač se je pritoževal o žalostnih šolskih razmerah v Primorju in posebno s Trstu. Govoril je o italijanskih fakultetih. Pridružil se je komplimentom, katere je napravil minister Italijanom, ter je izjavil, da je dovoljenje italijanske pravne fakultete Italijanom kupčija, ki ni posebno častna za Italijane.

V petek je finančni minister predložil predloge o spremembah hišno razrednega davka in o spremembah zakona o osebni dohodarini. V noveli o osebni dohodarini je uvedeno više obdajenje za visoke dohodke, davek na samce, t. j. 10 do 15 odstotkov povišanje davka na one, ki skrbe samo za eno osebo ali samo zase. Zvišanje davka na više dividende in davek na tantieme.

V pond. je postanska zbornica nadaljevala razpravo o tretji skupini državnega proračuna, namreč o trgovinskem ministerstvu, o poljedelskem ministerstvu ter o ministerstvu za javna dela. V debato so posegli vsi dotedni ministri, namreč trgovinski minister dr. Weiskirchner, poljedelski minister Brat in minister za javna dela Ritt. Trgovinski minister je odgovarjal raznim govornikom ter obetal, da se bo ministerstvo oziralo na opravičene pritožbe glede spopolnitve poštnih služb, glede uravnavne nedeljskega počitka tudi za one osebe, v prvi vrsti ženskega spola, ki opravlajo hišne službe. Poštnim in brzjavnim uslužbencem je istotako obljubil pomoč. Posebno pa je povdral potrebo sklepanja trgovinskih pogodb z balkanskimi državami in je pri ti priliki apeliral na agrarce, naj ne bodo v njih

zahtevah prenapeti, posebno glede trgovinske pogodbe, ki se ima skleniti s Srbijo.

V torek sta govorila železniški minister Wrba in domobraniški minister Georgi. Minister Wrba je rekel med drugim, da predloži vlada kmalu zakonske načrte glede gradnje novih lokalnih železnic. Domobraniški minister pa je rekel, da predloži zbornici najbrže uže v jeseni zakonski načrt glede dvoletne stalne vojaške službe.

Včeraj je postanska zbornica odborila proračun za ta-le ministerstva in sicer: za trgovinsko ministerstvo, za železniško, za poljedelsko, za ministerstvo za javna dela ter za domobraniško ministerstvo. Predlog socialističnega poslance Seita, da se sistira carina na žito in krmo do konca julija t. l., je bil izročen proračunskem odseku. Jakličeva resolucija glede razveljavljenja carine na seno je bila sprejeta.

Proračunski odsek.

V torek je proračunski odsek nadaljeval razpravo v zadevi italijanske pravne fakultete. Govorili so krščansko socialni poslanci Schmied, baron Morsey, soc. demokrat dr. Adler, slovenski poslanci dr. Ploj in Gostinčar. Krščanski socialisti so se odločno izrekli za Trst, češ, da se z ustanovitvijo pravne fakultete v Trstu zada irredentističnemu gibanju smrten udarec. Ravno narobe torej, kar so isti poslanci še pred kratkim trdili. Ti gospodje menjajo prav lahko, kakor se vidi, svoje prepričanje in svoja načela. V istem duhu je govoril socialni demokrat dr. Adler. Dr. Ploj je govoril odločno proti temu, da se ustanovi italijanska pravna fakulteta v Trstu. Nima pa nič proti njeni ustanovitvi kje drugje pod pogojem, da se objednem zagotovi ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani. Posl. Gostinčar, ki je istotako govoril proti Trstu, je moral svoj govor prekiniti, ker je takrat pričela postanska zbornica s svojo sejo.

V včerajšnji seji proračunskega odseka je poslanec Gostinčar nadaljeval svoj govor. Govoril je nad jedno uro. Nato je bila seja zaključena, ne da bi bil Gostinčar končal svoj govor, katerega bodo nadaljevali v današnji seji. Gostinčar je prav dobro rešil svojo nalogo, namreč, nalogo zavleči razpravo o italijanski pravni fakulteti.

Delavni program.

V tekočem zasedanju bo zbornica razpravljala še o teh-le zakonskih načrtih: o svetovni poštni zvezi, o odpravi carine na žito in zakonu proti pisanjevanju. O vseh teh zakonskih načrtih so odseki že razpravljali. Nadalje se predlože še zbornici: pooblastilni zakon za trgovinsko pogodbo z Rumunijo, zakon o ureditvi parobrodne prometa v Dalmaciji, zakonski načrt o alkoholnem kontingentu in predlogo o italijanski pravni fakulteti.

Italijansko vseučilišče v Kopru?

Ker se pojavlja proti ustanovitvi italijanskega vseučilišča v Trstu vedno več težkoč, govor se v parlamentarnih krogih, da se isto namerava ustaviti v Kopru.

Dijete.

„Narodni Listy“ poročajo, da vlada nima namena, formalno odgoditi parlamenta, da bo torej zasedanje trajalo do jeseni. Poslanci bodo torej dobivali dijete, kakor se je to tudi lani zgodilo, tudi preko počitnic.

Proti politiki „Poljskega kluba“.

Proti politiki „Poljskega kluba“ se izreka tudi „Nowa Reforma“, ki piše med drugim: „Predsednik kluba je odbil ponudeno mu roko „Slovenske enote“ in je nas speljal v objetje Nemcov. Sedaj, ko bi v Avstriji bili umestni kompromisi med Slovani, ki bi odgovarjali našim narodnim idealom, kakor tudi našim političnim interesom,

je nastopil reprezentant tiste stranke, ki je nas izročila na milost in nemilost slovanskih delegatov v Rusiji, proti kompromisu s Slovani, ter romal ob 2. ponoči k baronu Bienerthu ga vprašat, ako dovoli ta kompromis“.

Ogrska kriza.

Ostavka Weckerlovega kabinta bode skoro gotovo sprejeta danes ali jutri, in vsi listi pišejo, da dobi nalog sestaviti novo ministerstvo grof Kuhen Hederwary, ki bode razpustil parlament.

Vojska med Turčijo in Grško.

Nevarnost vojske med Turčijo in Grško postaja vedno večja. Prihodnji mesec zapuste najbrže mednarodne čete otok Kreta, in tedaj si ga bode Grška najbrže s silo hotela prisvojiti, čemur pa se bode Turška odločno upirala, tako, da bode moralo odločiti orodje.

Drobne politične vesti.

Veleizdajniški proces v Zagrebu se še nadaljuje. V kratkem bode zaslisan zloglasni Nastič, pravi vzročitelj tega skandaloznega procesa. Po zagrebških ulicah ga čuvajo detektivi, ker ni varen življenja pred razjarjenim hrvaškim ljudstvom. — Te dni sta se sešla v Revalu ruski car in nemški cesar. Sestanek je bil prisrčen. Nekaterim russkim politikom ta sestanek ni po volji, ker se boje nemškega vpliva. — Bivši srbski prestolonaslednik Jurij je napravil mnogo dolgov na očetov račun, za katere noče kralj Peter nič vedeti. — V Turčiji vladajo Mladoturki. Še vedno se vrše obešanja raznih upornikov. Pravijo, da bo novi sultan Mehmed V. potoval po evropskih dvorih. — Na Češkem se prične kmalu velik proces proti 46 narodnim socialcem, ki so obdolženi protivojaške propagande. — Cesar je daroval za nemško gledališče v Ljubljani iz svojega imetja 20.000 K. Listi pišejo, da je dosegel to naučni minister grof Stürgkh. — Španjska kraljica je povila princenzo. — Znani ruski general Steselj bo v kratkem popolnoma pomilovan ter dobi popolno pokojnino. — V Črnigori dobe novi denar. Kovajo ga na Francoskem. — Na Poljskem se je začelo svitati. Ljudstvo ne odobruje politike poljskih poslancev, ki cefrajo za vlado čez drn in strn ter s tem podpirajo Slovanom sovražno politiko. — Russka vojna mornarica je streljala na neko angleško trgovsko ladjo, ker se ni odzvala z običajnim pozdravom. Ranjenih je bilo več pomorščakov. — Na Francoskem so pregnali spet enega škofa, katerega so obdolžili hujskanja proti vladni. O Franciji, kam drviš! — Angleški kralj Edward obiše našega cesarja v Išlu.

— Španjska kraljica je povila princenzo. — Znani ruski general Steselj bo v kratkem popolnoma pomilovan ter dobi popolno pokojnino. — V Črnigori dobe novi denar. Kovajo ga na Francoskem. — Na Poljskem se je začelo svitati. Ljudstvo ne odobruje politike poljskih poslancev, ki cefrajo za vlado čez drn in strn ter s tem podpirajo Slovanom sovražno politiko. — Russka vojna mornarica je streljala na neko angleško trgovsko ladjo, ker se ni odzvala z običajnim pozdravom. Ranjenih je bilo več pomorščakov. — Na Francoskem so pregnali spet enega škofa, katerega so obdolžili hujskanja proti vladni. O Franciji, kam drviš! — Angleški kralj Edward obiše našega cesarja v Išlu.

Domäče in razne vesti.

Cenjeni naročnik Polovica leta se bliža h koncu. Mnogo je še naročnikov, ki niso poravnali naročnine za l. 1909 in tudi za l. 1908 in celo za l. 1907. Pred 14 dnevi smo poslali poštne položnice, ali malo jih je, ki so poslali naročnino. Prosimo, naj storijo takoj svojo dolžnost, ker uprava ima mnogo stroškov in mora sproti plačati. List stane od zdaj do novega leta za premožne 2 K in za manj premožne 1 K 50 vin. Prosimo ob enem sotrudniku, naj list razširja, ker je edini pravi in najboljši ljudski list na Goriškem.

Uprava „Primorskega Lista“.

VII. splošni avstrijski katoliški shod na Dunaju. — Odbor za prireditev VII. splošnega avstrijskega katoliškega shoda je izdal sledečo okrožnico: Avstrijski katolički! Delegati avstrijskih škofij so sklenili 7. septembra preteklega leta, naj se vrši prihodnji splošni katoliški shod na Dunaju v prvi polovici septembra l. 1909. Oziraje se na ta slep,

so se določili sedaj dnevi od 5. do 8. septembra in za kraj zborovanj takozvani „Musikvereinssäle“. Katoliki! O važnih stvareh se imamo posvetovati in o dalekosežnih predlogih sklepati. Naš organizacijo moramo poglobiti in razširiti na najraznovrstnejše stoke in sloje, posvetovati se nam je, kako spopolniti in še bolj razširiti katoliški tisk. Predvsem pa moramo posvetiti vso pozornost odrasajoči mladini, da spoznamo in odvrnemo od nje vse preteče nevarnosti. Iz nje mora vzrasti nov rod, kreposten in globokoveren. Ne toliko po številu predmetov, ki se imajo obravnavati, kolikor radi njih visoke važnosti za kulturni in socialni razvoj naše dobe imej VII. splošni katolički shod častno mesto mej svojimi sijajno uspejimi predniki. Zato vabimo najprisrenejše vse katolike, da se vdeleže prevažnega shoda. Vsi ste poklicani, da sodelujete s svetom in svojo izkušnjo v splošen blagor pri rešitvi teh tako važnih vprašanj. Vsemogočni nam daj Svojega Duha pri posvetovanju in Svojo moč, moč, da storjene sklepe zvršimo!

Ureditev vodja. — Zastopniki c. kr. namestniške v Trstu, gozdno-tehničnega urada za uravnavo gorskih hudournikov v Beljaku, c. kr. okrajnega glavarstva v Gorici in deželnega odbora so teden ogledovali tok Vipave in njenih pritokov. Ta komisija je dne 21. t. m. proučevala Lijak in njegove pritoke, izrečeno Trebušico, ki opusuje tri županije Osek, Šempas, Ozeljan. V torek 22. junija je pregledovala Vipavo v okolišu Dornberga. Od agrarcev se nihče ni vdeleževal pregleda, prisedel pa je v Dornbergu komisiji župnik Šempaski č. g. Bl. Grča, ki je podajal posebno glede financiranja za deželo in interesante najugodnejše predlage. — Misel na regulacijo naših rek in hudournikov torej še obstaja.

Zveza kranjskih liberalcev z Nemci, katero so sklenili na sramoto celi ustreznemu narodu, boli naše liberalci. A boli jih ne zaradi tega, ker je zveza med slovenskimi naprednjaki in Nemškutarji faktično obstajala, ampak boli jih, ker je prišla na svetlo. Kakor bomba je učinkovala ta na svetlo spravljena sramotna pogodba, vsled katere se je prodajalo slovenstvo Ljubljane par nemškim baronom. Sramota za celi slovenski narod, da se dobi stranka, ki na efijaltski način izdaja interes svogega naroda za skledo leče, za ugonabljanje svojega lastnega brata, političnega nasprotnika. In dobe se celo take slovenske izdajice, ki tako pogodbo **odobrujejo!** In kdo so ti? Slovenski liberalci s „Sočo“ na čelu! Slovensko ljudstvo, poglej e filalte v lastnem narodu!

Kobilice na Krasu se pridno končujejo po šolskih otrocih, nadzorovanih po učiteljskem osobju. Od 14. t. m. je šolski pouk ustavljen v 17 občinah v komenskem okraju. Kobilice love šolski otroci od 7. do 10. ure zjutraj in sicer tako-le: S primernimi platnenimi mrežicami, nataknjenimi na palicah love kobilice, ki jih devajo v kositrovo posodo, ki meri en liter. Ko je kositrova mera polna, se oblijejo kobilice s kropom, ki jih umori. Otroci so razdeljeni v skupine po polju in travnikih. Za vsak liter nalovljenih kobilic dobe od 10 do 20 vin. Učiteljstvo pa dobi nagrado za nadzorovanje otrok pri tem delu. Otroci bodo lovili kobilice do 3. julija. — Zdi se, da bo to sredstvo mnogo izdal, kajti uže sedaj je na kvintale pokončanih kobilic.

Družba sv. Mohorja se bodeleto ponosa z najvišjim število udov, od kar obstoji; danes jih šteje 84.931, torej za 542 več nego leta 1904. Nadejamo se pa, da bomo prekoračili število 85.000, ker še vedno upamo, da se oglasijo tiste

Štiri koroške župnije, ki se še vedno obotavljajo, pa so lani štele 187 udov. Pomnožile so se naše čete kljub slabim letini in hudi bedi v mnogih slovenskih pokrajnah, vendar niso napredovali vse škofije, nego le goriška (+ 552), tržaška (+ 259), lavantska (+ 246), poreška in krška (+ 31), djakovska (+ 2), razni evropski kraji (+ 23), Amerika (+ 59); majhen napredek se bode pokazal tudi pri Koroški, ko bodo zkasnele župnije vposlate svoje Mohorjane. Vpliv gospodarske bude se kaže najbolj pri ljubljanski škofiji (— 244, pri senjski in dalmatinskih škofijah (— 14), pri zagrebški (— 14), pri somboteljski (— 56), sekovski (— 33), pri bosniških (— 7), pri afriških (— 6).

Poročilo o dosedanjem delovanju društva za podporo izpuščenih kaznencev in njihovih nedolžnih rodbin v pokneženi grofiji Goriško-Gradiščanski. Do koncem leta 1908 zglasilo se je za društveno podporo 119 oseb oziroma rodbin, od katerih je bilo vrednih in deležnih podpor 179. Izposlovalo se je za 54 delo, 29 se je nakupilo oblike, orodje itd., v 6 slučajih je bilo preklicano vsled društvenega posredovanja policijsko nadzorstvo oziroma se je doseglo, da se je izpustilo kažneca iz prisilne delavnice, 50 prositeljem so se dale denarne podpore in v 51 slučajih se je pomagalo na drugi način, kakor n. pr. z vsprejemom v zavetišče maloletnih. Denarnih podpor se je izdal v skupnem znesku za 1252 K 65 vin. Za vzdrževanje zavetišča, hrano in obliko ter druge stroške za maloletne potrosilo se je do 31. decembra 1909 leta 5756 K 55 vin.

Haj nam je škodilo? — Uvodni članek v zadnjem „Prim. Listu“ je pokazal, kako ne smemo delati reklame za prodajo vina. S takim dopisom, kakor ga je priobčil Vinko Cigoj dne 18. februarja, t. l. v „Allgemeine Weinzeitung“ več škodimo ko koristimo. Iz zadnje „Soče“ z dne 22. t. m. doznajemo, da je Vinko Cigoj poslal več takih nezmiselnih dopisov v svet. Lahko si mislimo, koliko škode so napravili ti dopisi našim živinorejcem. Vinko Cigoj se v „Soči“ izgovarja, češ, da so tudi drugi tako delali. Nato odgovarjam, da je taka reklama pogrešna, naj jo dela kdorkoli. Ako V. Cigoj tega ne ve, vedeti mora „Soča“. Gospodje okolu „Soče“ bi prav storili, ko bi svoje čitatelje o tem podučili, ne pa da jejo še potuho s sprejemanjem podle polemike, kakršna je v dopisu zadnje „Soče“. Vinko Cigoj se izgovarja, da je zato pisal v „Allgemeine Weinzeitung“, ker so kmetje v Rihembergu ubogi, potrejni in da dajajo radi tega najizvrstnejša vina po 7 gl. in pol, ker so bili kmetje takrat vsi obupani. Tudi ta izgovor ne velja, kar je pokazal uspeh. Bodimo torej v tem previdni, če hočemo ljudstvu res koristiti.

Trafikantje pri finančnem ministru. — Pod vodstvom posl. Maranija je prišlo pred nekaj dnevi vodstvo organiziranih trafikantov, obstoječe iz držav. predsednika Matzku, podpredsednika pl. Mahovskih in Zechner (Gradec), dež. predsednikov Giraldi (Trst), Schwarz (Gorica) in urednika Th. Porges k finančnemu ministru Bilinskemu, da mu sporoči želje trafikantov. Finančni minister je obljubil, da se hoče o željah natanko informirati in v slučaju, da je prejšnji fin. minister kaj obljubil, hoče on izpolnit. Potem se je podalo odposlanstvo k sekcijskemu šefu K. m. a. i. o. l. u. c. k. m. u., kateri je rekel, da se zahteve trafikantov uže pridno proučujejo in da ministerstvo pripoznava zahteve za poboljšanje kot opravičene.

Davek na luksus. — Poslanec pl. Pantz in tovariši so vložili predlog za uvedbo davka na luksus. Po tem predlogu se bi obdačile elegantnejše oblike,

elegantni klobuki, elegantno perilo, luskuriozni vozovi, avtomobili, lepše po hišto, umetnine, lišč, preproge itd. Davček na vse to se bi plačeval že pri nakupu v trgovini, ker pač ne gre, da bi eksekutor preiskoval, katera dama nosi elegantno perilo. Poslanec Pantz je izračunal, da bi se dobilo pri 3 od stotinak celih 30 milijonov kron, ako se računa, da se proda takih stvari na leto za 1000 milijonov kron. Torej čim večji ženski klobuk, tem večji davek.

Jubilej frančiškanskega reda. — Te dni obhaja frančiškanski red, ki je največji, sedemstoletico svojega obstanka. Ob tej priliki se vrši v Assisi na Italijanskem generalni kapitelj. Frančiškanski red šteje 1413 samostanov in hospicov, v katerih biva 16.894 redovnikov. Izmed teh je 40 škofov in dva kardinala.

Vladna podpora za Istro. — Vlada skuša zadnji čas na vse možne načine napraviti razpor med slovanskimi poslanci, posebno pa med poslanci v „Jugoslovanski zvezi“. Oficijožni „Fremdenblatt“ je svoj čas pozival dalmatinške poslance, naj nikakor ne glasujejo proti vladi, ki je zadnji čas namenila toliko denarnih podpor za Dalmacijo. Prav s takimi razlogi pritiska baje vlada tudi na istrske poslance. Kam pa izgina velik del podpor za Istro? V Poreču se zida sedaj velik hotel, ki bo stal ogromno svoto denarja. In komu je namenjen ta hotel, s kojim denarjem se zida? „Edinost“ je izvedela, kakor pravi, iz verodostojnega vira, da se ta hotel zida v prvi vrsti za častnike, pred vsem pa da ima namen prve premoške postaje za nemštv, in denar za stavbo izviria iz podpor za Istro. — Take so torej vladne podpore za Slovence, Hrvate in recimo tudi za Italijane Istre. In za take podpore naj bodo slovanski poslanci vlasti še hvaležni?!

Morilca Foedransperga so odprljali v kopersko ječo.

Celovška porota je obsodila mazinianca Vidala in Griona iz Pulja na 8 mesecev težke ječe. De Carlija pa oprostila.

Ker je izgubil pravdo se je obesil. — V Puji je izgubil večletno pravdo 70 letni Mat. Zakrajšek. Več let se je pravdal s sorodniki za neko hišo, na katere podstrešju se je sedaj, ko je pravdo izgubil, obesil.

Iz dežele mirt in citron. — Liberalna „Ragione“ javlja, da je odbor za zgradbo spomenika Aniti Garibaldi zapravil vseh 180.000 lir, ki so jih rodujubni Italijani v ta namen zbrali.

Listnica uredništva: G. Fr. Š. v D. pride prihodnjič!

Darovi.

Jubilejni darovi za „Slovensko sirotišče“:

P. n. gg. Justina Batistič 1 K, Viktoria Zavnik 1 K, deželní odbornik J. Berbuč kot del neke nagrade 25 K, Alojzija Reja, krčmarica 1 K; Cesare Pontoni, trgovec 1 K; Josip Trpin, trgovec 1 K; Andrej Abuja, trgovec 1 K; Josip Kulot, trgovec 2 K; Birsa Josip, Vrh 20 vin.; Andrej Velikonja, Kozmerice 60 vin.; Sulič Anton, Kopriva 10 vin.; v nabiralnikih v gostilnah g. Fr. Vuka v Sovodnjah in g. Ivana Pelicona v Rubijah K 6:50 (ravno toliko za „Šolski Dom“).

Bog poplačaj stotero! Vse v boljšo bodočnost slovenskega naroda pod slavno vlado Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I!

Za „Slov. kršč. soc. zvezo“:

Neimenovani 40 kron;

Mesne novice.

m Odborova seja „Slov. katol. delavskega društva“ v Gorici bo v nedeljo dne 27. t. m. ob 11. in pol predp. v društvenih prostorih. — Istotam bo v nedeljo ob 5. in pol pop. odborova seja društva „Skalnica“.

m 25-letnico mašništva je praznoval te dni mons. Fr. Castelliz, ravnatelj tuk. centralnega semenišča in profesor veronauka na tuk. ženskem izobraževališču.

m Na Ajševici napravi liberalni krčmar V. Komel veselico, pri kateri bodo sodelovalo kar liberalno leze in gre. Modri mož je povabil vsa društva v okolici, katera bodo vsaka po eno pesmico zapela in potem nazadnje za svoj denar jeli, pili in plesali. Zapeli bodo vsak po eno pesmico pevsko društvo iz Šempasa, iz Šmihela, iz Oseka, iz Črnič in iz Staregore. Če ne bo druge udeležbe, bodo vsaj udje raznih društev eden druzega poslušali! Čudno, da ni povabil še kakega društva iz Afrike.

Iz goriške okolice.

g Javni nastop „Orlov“ v Št. Andrežu. Prihodnjo nedeljo, dne 27. t. m. priredi tel. odsek kat. izobr. društva „Naš dom“ svojo prvo veselico. Tega dne se pokažejo prvič naši mladi „Orli“ pred javnostjo. Komaj pol leta je, kar se je ustanovil ta odsek, a danes nam nudi že prav dobrih vsprehov. Da naša prva prireditev bolj ko mogoče dobro uspe, nastopijo v Št. Andrežu telovadci celega goriškega okrožja skupno. Stančenji se zelo zanimajo za to prireditv, ki bo, kakor se pričakuje, res nekaj sijajnega.

Že okoli ene ure se zberejo telovadci vsega okrožja na Rojcah, na kar odidejo v Štiristopu proti vasi. Pred cerkvijo jih sprejme g. predsednik društva „Naš dom“ s primernim nagovorom, potem pa pripremo dekleta vsem telovadcem Šopke na prsi. Ob 4. pop. se vrši ljudska veselica s telovadbo, pri kateri nastopi črez 80 telovadcev pri prostih vajah.

Po telovadbi prosta zabava pri petju godbi, deklamacijah, Šaljivem srečkanju in Šaljivi pošti.

Pri sprejemu telovadcev in pri veselicu svira voj. godba. Veselica se priredi v prostorih g. Karla Turi.

Somišljeniki iz mesta in okolice! Udeležite se v obilnem številu naše veselice. Tu lahko spoznate, kako krepi telovadba mišice naši mladini, kako napreduje mladenička organizacija na Goriškem in koliko sadu je že obrodila. Vspodbujajte jih s tem, da se zanimate za mladeničke prireditve k nadaljnemu delovanju. Če bodo videli, koliko jih stoji na njihovi strani, potem se ne ustrašijo ne truda ne svojih nasprotnikov.

Čisti dobiček je namenjen izpopolnitvi društvene knjižnice, ki nudi že zdaj društvenikom mnogo duševne hrane, in za telovadbo veliko veselico, h katerej so uljudno vabljena vsa bratska društva in naši somišljeniki, da nas počaste s svojim obiskom in na ta način manifestirajo za krščanska načela, katera naše društvo zastopa. Spored se do pošlje društvom in prijateljem že pravčasno. Začetek veselice je ob 4. ur

popoldne na dvorišču g. Andreja Miljavec, gostilničarja v Grgarju. Blagoslov zastave je zjutraj takoj po slovesni sv. maši. Sodelovanje so obljubila bratska društva iz Solkana, Deskel, Kromberga, Št. Ferjana in Ajševice.

V nadi, da nas gotovo, obišete, kličemo krepko „Na svidenje“ v Grgarju na dan sv. Petra in Pavla.

Odbor.

g Iz Mirna. — Priprave za obč. volitve. — Obrtna šola. — Štiri leta bode v avgustu, kar je naše sedanje županstvo prejelo obč. v roke. Bila je to doba razsvitljevanja in „napredka“, kajti iz „Občinskega doma“ je sijala svitla luč, ki je kakor „rellektor“ razsvitljevala celo občino tako, da je marsikdo ob tej svitlobi oslepel. Posebno slabo je ta luč uplivala na vid našega sl. staršinstva, ki se je popolnoma podvrglo vladu sl. „svitle luči“. Kakor vse stvari, tako se je menda tudi priprava za bodoče obč. volitve prepustila slavnemu „luči“ t. j. občinskemu tajniku. Ali „luč“ je pri tem težkem delu tako zgubila svojo moč, da mej tem, ko je prej celo občino razvitljevala, ni mogla sedaj prodreti v potrebne knjige in obč. zakonik, iz katerih je mogoče dobiti podatkov za pripravo obč. volitve. Po dolgem času je sl. županstvo dne 14. aprila t. l. razglasilo, da so volilni imeniki razpoloženi na ogled. Razglas sam je bil tako sestavljen, da ni mogel na podlagi njega nikdo in nikdar zahtevati upogleda v volilne imenike. Določenih ni bilo nikakih ur, ob katerih bi bilo to mogoče storiti. Občinska pisarna pa je bila razven navadnih uradnih ur vedno zaprta. Dalje se nam je zdel tudi v imenikih upisani davek slabo nakazan. Glede razglasila smo se obrnili z ulogo na c. kr. okr. glavarstvo, ki je ovrglo prejšnji razglas in županstvu naročilo vnovič razgrniti volilne imenike. Glede upisanega davka pa smo izrazili svoje mnenje županstvu, ki je obljubilo stvar pregledati. Sedaj so volilni imeniki v drugič razgrnjeni. Imenik tretjega razreda je nepopravljen, v imeniku II. razreda je pripomba davkarje, ki pravi, da je nekatere tek. Številke pregledala in našla, da se nobena teh Številka ne ujema z resničnim davkom, ter da je svota davka razkazana v imenikih za 9 K 20 v manjša kot celotna davčna svota. Imenik I. razreda pa je predložen kot original z dne 14. aprila, v resnicu pa je to popolnoma nov imenik, ki izkazuje 375 K 60 v več davka nego imenik, ki je bil razpoložen dne 14. aprila, ki ga imamo v prepisu. Razen peterim davkoplačevalcem so se vsem drugim davčne svote same ob sebi povišale. Zakaj se je to zgodilo, ne vemo, pač pa vemo, da ako je potreben doseči gotovo celotno davčno svoto, se da I. volilni razred najložje popraviti, ker je najkrajši. Ako je sedaj v imenikih izkazana svota za 9 K 20 v manjša od resnične plačuje svote, je bila po prejšnjem imeniku I. razreda za 384 K 30 v manjša. Kakor kaže, se bode ta stvar še vlekla in je ne bode konec, dokler ne poseže kaka višja oblast umeš in pusti „reflektorju“ le razsvitljevanje občine, ne pa imenikov.

g Iz Šempasa. Pokopali smo na dan sv. Ajozija uglednega moža Josipa Černatiča ob veličastnem spremstvu. Množica ljudi, katera ga je spremljala k zadnjemu počitku pač jasno priča, kako so ga spoštovali njegovi sosedje in kako so ga cenili njegovi prijatelji. Opazili smo med spremstvom g. dr. Weinlechnerja iz Gorice s soprogom in nadporočnikom Schobertom. Zadnjo čast mu je izkazal občinski zastop iz Šempasa z županom g. Krašan na čelu in tudi župan iz Oseka g. F. Rožič s prvim podžupanom V. Kožuh je spremljal rajnega k večnemu počitku. Ob odprttem grobu je spregovoril g. župnik Grča ter ga slikal kot moža

značajnega, kateri se ni nikdar sramoval pokazati javno svoje versko prepričanje. Preostalim domačim je pač to velika tolažba, ker so ob veliki udeležbi različnega občinstva sprevideli, kako so cenili ranjega pa tudi celo Rijavečevu družino. Njemu želimo večni počitek, ugledni družini pa izrekamo naše sožalje. Pokojnik je več dob županoval v Šempasu. Dosegel je skoraj 86 let.

g Iz Kronberga. V „Primorcu“ št. 24. se neki dopisnik zaganja v podpisnega, češ, da je provzročil v Kronbergu sovraštvo med domačini, celo v družinah. Na to odgovarjam, da mi sploh ni znano, da bi bilo v Kronbergu kako sovraštvo, še manj pa, da bi jaz isto provzročil. Sploh ne grem v nobeno družino in v krčmo seveda iz principa celo ne, — kako bom tedaj sejal sovraštvo po družinah?

Če pa s tem mislite na tisto sovraštvo, s katerim Vi mene sovražite kot katoliškega duhovnika, potem pa vedite, da tega nisem kriv jaz — ampak Vi sami! Vinko Vodopivec, vikar.

Umor ka-li? — Iz Št. Andreja se nam poroča, da je sodnijska komisija dala odkopati v sredo na Štandrežkem pokopališču svež grob, v katerem je našla 6 mesecev staro dete v Škatli. Komisija je konštatovala, da je dete živo prišlo na svet. Mati tega nezakonskega deteta je 23-letna Rozalija Nardin, ki je pred 14 dnevi pred določenim časom povila otroka. Poklicala je domačega pogrebcu, ki je nesel mrtvo dete ponoči na pokopališče in je tam zjutraj zakopal. Celotno zadevo preiskuje sodnijska komisija, ki bo dognala natančnosti te zadeve.

g V Oseku je v nedeljo popoldne zagorelo v hlevu posestnika J. Rijavec h. št. 45. Kako je nastal ogenj, ni znano. Otroci pripovedujejo, da je bil v hlevu neki berač, ki je pri slami kadil cigaret, dasiravno so ga opozorili, da je nevarno kaditi na takem kraju. Na danu znamenje z zvonom je priteklo ljudstvo skupaj, katero je hitro ogenj pogasio. Posestnik je bil zavarovan, a ima škode nad 100 K, katere mu najbrže zavarovalnica povrne. V tem prostoru je imel tudi sviloprejke, katere mu skoraj gotovo radi prevelikega dima poginejo. Te škode mu pa najbrže nobeden ne povrne.

Vspored veselice v Št. Andrežu. 1. Realni prihod telovadcev. 2. Proste vaje, katere proizvaja nad 80 telovadcev. 3. Vaje na orodju. 4. Realni odhod. Po telovadbi: 1. Pevske točke, s katerimi nastopijo pevska društva iz Št. Ferjana, Mirna in Podgore. 2. Deklamacije: Lampe: „Bratom Orlom“. Pagliaruzzi: „Ljubica“. Gregorčič: „Veseli pastir“. 3. Šaljivo srečkanje za 10 dobitkov. Med veselico šaljiva pošta. Pri veselici svira vojaška godba. Ker je čisti dobiček namenjen za tel. orodje in za izpopolnitve knjižnice, se preplačila hvaljeno sprejemajo. Na obilno udeležbo vabi uljudno — odbor.

g Iz Št. Ferjana. Zadnji „Prim. list“ z dne 17. junija štev. 24. je pisal tako-le: „Tudi občinski računi so se postavili na ogled in tu smo v svoje veliko začudenje opazili tudi trošek 180 K na jubilejni dan.“ To tiskovno pomoto popravljamo tako, da ta trošek znaša le 108 K 90 v, ki jih je županstvo porabilo za vse tri občine: Št. Ferjan, Gorenje in Dolenje Cerovo za nabivalce, smodnik, razsvetljavo v zvonikih in za južino, za katero so pa gg. starašini odstopili plačilo za sejo, ki so jo imeli v ta namen na jubilejni dan. Tako se nam poroča.

g Vabilo na redni občni zbor „Kmečke hraničnice in posojilnice v Grgarju, registravane zadruge z neomenjeno zavezo“, ki se bo vršil v nedeljo dne 4. julija 1909 ob 4. uri popoludne v župnišču. Dnevni red: 1. Poročilo o

upravnem l. 1908. 2. Potrjenje računskega sklepa za l. 1908. 3. Volitev nadzorstva. 4. Slučajnosti.

g Krompir pridno izkopujejo v naši okolici. Blaga je še precej. Cena mu je 9 K kvintal. Odjemalcev se obeta mnogo.

Iz ajdovskega okraja.

a Iz Rihemberga. — „Krsč. sociobraževalno društvo“ priredi prih. torek na praznik sv. Petra in Pavla takoj po večernicah v prostorih „Hranil. in posoil.“ v Britofu zanimivo zgodovinsko predavanje „o kmečkem puntu“ na Gorškem. Ker je za časa kmečkih uporov igral tudi Rihemberg svojo ulogo, bo predavanje za nas tem zanimivejše. Predaval bo g. dr. Karol Capuder. — Predavanje bo javno. Smel se ga bo udeležiti, kdor bo hotel. Želeti je, da pride k predavanju tudi ženstvo v obilnem številu. Odbor.

a Štrajk predilcev v Ajdovščini. Tuji delavci, ki so pred kratkim prišli z Ogrskega, so na ukaz vodstva predilice hoteli v pond. zjutraj na delo. — Štrajkujoči predilci in predilke so zgodaj zjutraj zasedli vsa pota, ki vodijo v tovarno in so mirnim potom odvrnili stavkokaze.

Iz folminskoga okraja.

t Koritnica. — Naše „Kmet. bral. društvo“ priredi v nedeljo 27. t. m. zabavni večer z lepim vsporedom. Začetek ob 5. uri dop. Prijatelji dobro došli!

t Podbrdo. — Že dolgo ni bilo slišati, kaj se Podbrdom godi. Posebnega res ni bilo, a vendar se gibljemo. — S 1. majem se brzovlaki, ki hitijo k morju, tu več ne ustavlajo. S tem nam tudi jutranjo pošto naprej peljejo; neugodno je to, ker tukaj je največ uradov in jutranji brzovlak (844m), je bil kakor načas, bodisi za te, ki so šli po opravku v Tolmin ali v Gorico. Pač res, vlak drdra, ne meneč se za ljudske koristi. Brzovlaki pa, ki vozijo navzgor, se morajo ustaviti. Klanc je in hudo puhanj in se poté, tedaj treba tukaj si zopet trebuh in želodec z vodo napolniti.

V vasi se vse prenareja in olepšava, stari Podbrčan bi več ne poznal svoje prejšnje strgane vasi. Slavnate strehe iz ginjajo, zunaj se hiše belijo in barvajo, čeden je res zdaj pogled na to gorsko vas; samo cerkveni stolp žalostno zrén na olepšano vas s svojo raztrgano glavo in očnelim zidovjem. Podbrščani, spomnite se še tega kažiprsta, kar Vam bo v slavo in čast.

Kakor sem slišal, političen vrhar in strankarstvo ponehuje. Zadnje predavanje v tukajšnjem Sl. k. iz. društvu je imel velečastiti g. župnik Iv. Piber, deželni poslanec iz Bohinjske Bistrike. Govoril je tako lepo o planštarstvu in kmetskem zavarovanju. Tudi potovalni c. kr. kmet. učitelj Švegelj iz Tolmina je pojasneval pomen kmetijstva in se blagohotno ponudil kmetom o vseh kmetijskih zadevah s svetom in dejanjem pomagati.

26. maja je tukajšnje društvo reviriral revizor S. K. S. Z. veleč g. župnik podmelški č. g. Iv. Kovačič. Porocil bo že pri skupnem sestanku, kako je. Manjka pa še mnogo zanimanja za društvo.

Velika nesreča bi se bila kmalu pripetila tukajšnjemu g. poštarju. Popravljali so mu salon, in ko je delo pregledoval prišel, šel po stopnicah in padel. Kmalu bi se bil ubil. Pač angel varuh ga je varoval.

23. je bila poroka. Tuk. občeznani mesar, ki menda pošilja meso po železnici od Trsta do Celovca, je poročil hčerko tukajšnjega posestnika.

Oba sta člana „Kat. izobraževalnega društva“. Nevesta je bila prva soprani-

stinja in vsi, ki so jo pri veselici ali v cerkvi slišali, so njen krasnodoneč glas občudovali. Bila srečna in tukajšnjemu društvu še nadalje naklonjena!

Pomladni je umrl tukajšnji učitelj. Sedaj nas zapusti učiteljica. Pravijo, da je bila dobra v šoli in zunaj. Tako pridejo v Podbrdo nove moči. Bog daj, da bi bili vsi zadovoljni.

Letina kaže dobro. Ko se kaj nabere, bom že sporočil, ako me sprejmete v svoje kolone. (Seveda! Pozdrav! Ur.)

t Volče. — K. s. socijalna zveza v Gorici naznanja, da pride na praznik sv. Petra in Pavla popoldne njen odbornik naše izobr. društvo nadzorovat. Ob tej priliki bo ta gospod imel v društvu predavanje. — Predavanje začne ob 5. uri popoldne. — Društveniki ste uljudno vabljeni, da se predavanja udeležite.

Odbor.

t Na Idriji pri Bači se je pretečeno nedeljo odprla knjižnica, katera šteje zdaj 206 vezanih knjig podučne in kratkočasne osebine. Idričani, le pridno berite, da ne bodo knjige zastonj ležale v omari. Prihodnjo nedeljo bo takoj po popoldanski službi božji predaval blag. g. dr. Dermastia o oporoki ali testamentu.

t Drežnica. — Dne 18. t. m., to je na naš domač, obljudjeni praznik pres. Srca Jezusovega je imel v našem „K. s. izobr. društvu“ g. Kremžar predavanje o starostnem zavarovanju. Pojasnil nam je natančno to za nas tako važno vprašanje. Sedaj dobro poznamo dobre strani in tudi pomanjkljivosti zavarovanja. Vemo in poznamo pa tudi vzroke rovanja nekaterih strank proti zavarovanju, in po tem prav lepo sodimo prave prijatelje kmeta. — Nato je imel revizijo našega društva ter se je sklenilo tudi izvesti nekaterе dobre predloge.

t V Polubinju je imel revizijo v tam. „Kat. sl. k. društvo“ minulo nedeljo preč. g. župnik Mihael Kragelj.

t Podmelec. Na praznik sv. Petra in Pavla ob pol treh popoldne bo v tukajšnjem izobraževalnem društvu predavanje. Snov predavanju bo: „Geslo: omiki, svobodi, napredku, in sreča slovenskega naroda“. Člani in članice, pridite k predavanju vsi!

Iz cerkljanskega okraja.

c Bukovo. — Uže več časa ni bilo nobenega sporočila od nas v „Pr. Listu“. Sedaj hočem pa jaz par besed povedati čitateljem našega „Prim. Lista“ in sicer par resničnih, ki marsikom ne bodo všeč. Preč. gosp. župnik je oznanil eno minolih nedelj, da se bo isti dan v cerkvi pobirala miloščina za škofijske zavode. Ko je cerkovnik prišel s puško med mladeniče, so se mu začeli rogati in smejati.

Ravno isto nedeljo so bili nekateri Bukovci v Cerknem na shodu, na katerem je govoril sam Drejc iz Gorice. Ne morejo prehvaliti Drejcovega farbanja. Za odbornika Gabrščekovega liberalnega pol. društva je izvoljen tudi naš cerkveni ključar Močnik. Kako gre skupaj cerkveno ključarstvo in liberalstvo, ne vemo....

Nekaj zdražbarjev je v naši občini, s katerimi bo treba obračunati. Vedejo se priliznjeno. A njih priliznjeno je hinavska. V četrtek so liberalci, v petek, „klerikalci“, v soboto, agrarci, v nedeljo pa demokrati. Kaj naj rečemo takim! Neznačajneži! Najbolje se ponaša Zajkoča s takimi figurami! Občinar.

Iz kobariškega okraja.

k Dobrovoljno društvo priredi v nedeljo 1. julija 1909 ob 4. uri popoldne predavanje g. dr. Antonija Gruma. Predavanje bo v cerkvi sv. Nikolaja v Kobariški. Predavanje bo v cerkvi sv. Nikolaja v Kobariški.

— V sredo t. j. 16. t. m. zjutraj je šel iz Tolmina v spremstvu višjih častnikov skozi Volče čez Kuk ob meji v Livek, kjer je bil slovesno sprejet. Vas je bila v zastavah, topiči so pokali. Pozdravili so ga g. kurat in občinski zastop, ki mu je izrazil želje občinstva glede ceste, katero delajo vojaki od Livka čez Šturne do meje. Z Livka se je nato s svojim spremstvom odpeljal z avtomobilom po strmi cesti v Kobariš, ki je bil ves v zastavah. Tu so ga med pokanjem topičev pozdravili g. dekan in občinski zastop. Naslednjega dné se je odpeljal v Kot, kjer je bil povsod slovesno sprejet. Iz Breginja je potem v petek zjutraj odrinil čez visoki Stol na Bovško. Ekselenca je s svojo prijaznostjo in ljubeznjivostjo pri sprejemih povsod napravil na ljudstvo jako dober utis.

Iz komenskega okraja.

km Komenski okraj. — V torek dne 22. t. m. je bila v Komnu volitev v cestni odbor za komenski okraj. Do izvolitve ni prišlo. Tudi do ožje volitve ne, ker so bili giasovi razcepljeni. Bilo je namreč skoro toliko kandidatov, kolikor volilcev. — Čudno je — ako ne predzrno, da se sili v komenski cestni odbor tudi tak človek, ali pravzaprav dva, ki sta deležna v znani kraški trni aferi. Celo prejšnji predsednik, Štrekelj, je med kandidati!!

Gospodje župani in podžupani, izvolite pri prihodnji volitvi take odbornike v cestni odbor, na katere se lahko zanesete in ne takih, ki se silijo v odbor le zato, ker je baje odborova blagajna dobro naloženo — „korito“!

km Kobilice na Krasu. — Ivan Ukmar iz Koprive na Krasu poroča, da so nabrali šolski otroci v petih dneh 10 hl in 18 l. kobilic. Izredno mnogo golazni, ki bi pokončala še to, kar je ostalo zelenega po travnikih, poljih in po gozdovih.

Iz sežanskega okraja.

Vabilo k veselici, kojo priredi dekliška šola „Elizabetišče“ v Tomaju dne 29. in 30. junija t. l. na dvorišču „Elizabetišča“. Poje mešani zbor pod vodstvom pevovodje g. M. Šonc. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 40 v, sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 60 v. Preplačila se hvaležno sprejemajo v korist „Elizabetišča“. K obilni vdeležbi vabi uljudno vodstvo „Elizabetišča“. Vspored: 1. Pozdrav, govoril Rozalija Gec. 2. Pesem „Opomin k veselju“. J. Aljaž. 3. „Najdena hči“. Igrokaz v treh dejanjih. 4. „Kovačev študent“. Burka. 5. Pesmi med posameznimi dejanji: a) „Venček narodnih pesmi“. A. Kosi, b) „Čolničku“, V. Parma, c) „Rdeči Sarafan“, A. Forster, d) „Oj planine“ J. Aljaž, d) „Slovenka sem“, A. Kosi. — Po dovršenem vsporedu sledi šaljivo srečkanje z raznimi dobitki. Srečke po 10 v.

Književnost.

Nove knjige. — Priporočamo ceničnim naročnikom in čitateljem v nakup sledče nove knjige, ki se dobe v „Katol. bukvarni“ v Ljubljani:

1. Za kriz in svobodo. Igrokaz v petih dejanjih. Cena za posamezne izvode 50 v, vsaj pet izvodov in več po 35 vin.

2. Prvič med Indijanci. — XVII. zvezek Spillmanovih povesti. Cena 60 v, za trdo vezan izvod pa 80 v.

3. Cerkvena pesmarica za Marijino družbo. Prvi del. Za štiri značke (ženske ali moške) glasove. Uredil Anton Grum. Cena 2 K.

4. Bom Šel na planince. Potpuri slov. narod. pesmi za tamburaški zbor zložil Marko Bajak. Cena 3 K.

5. Te Deum super cantum Michali Haydn IV. voc. inaequel aut 1 voce cum organo auctare Antonio Foerster. Cena 50 v.

Droblinice.

Drobne vesti. — V Petrogradu se je pojavila kolera, za katero je uže mnogo oseb umrlo. — Na Dunaju je obesil na kljuko sobnih vrat finančni stražnik svojo 2-letno hčerko in potem se je še sam obesil na kljuko sredi sobe, ki je bila namenjena za luč. Vzrok: revščina. — Na južnem Francoskem je prejšnji teden razsajal hud potres. 60 ljudi je bilo zasutih, mnogo ranjenih. — Blizu Krakova se je užgala vojaška smodnišnica, ki je napravila mnogo škode. Pok je bil strašansk. Več kilometrov naokoli so poslopja poškodovana. Trije vojaki so bili mrtvi.

— Svojo mater je v sanjah umoril v Kosovcu na Hrvatskem kmet Milan Subotič. Sanjal je, da ga je napadla neka ostudna ženska. Tekel je po sekiro in udaril po njej. Drugo jutro je videl mater mrtno ležati v postelji z razklano glavo. — Električni pisalni stroj je izumil na Dunaju nek uradnik mestnega stavbinskega urada, ki piše popolnoma mirno. — V Ameriko se je preselilo meseca marca iz raznih krajov 117.000 prebivalcev. — Največje mesto na svetu je London, ki šteje danes nad 7 milijonov prebivalcev, torej več kot Dalmacija, Bosna in Hercegovina, Hrvaska in Slavonijo ter Primorje in Kranjsko skupaj. — Avstro-Ogrska izda vsako leto za vojake in vojno mornarico 501 milijon kron. — Na Kitajskem imajo še srednjeveška sodišča. Za vsako malenkost kaznujejo posebno reweze grozno. Prišel je pred kitajskega sodnika rewez, ki je ukradel skorjico kruha. Sodnik ga je dal obesiti za prst roke in ga pretepjal po životu cele 3 ure.

Ogromna gostilna. — Največjo gostilno na svetu ima londonski krčmar Jože Lyons, ki daje 10 tisoč osebam, kuharjem, pekom, natakarjem itd. posla. V svojih skladiščih ima na tisoče skodelic, 30 tisoč krožnikov in 50 tisoč steklenic vsake vrste, cele gore namiznega orodja, prtičev itd. Osem peči, pri katerih dela več stotin avstrijskih pekov ki pečejo danzadnevom kruh in drugo pecivo. Na teden porabijo 30 ton surovega masla. Lyons da cele črede poklati in celi vlaki vozijo sadje in zelenjavo v njegova skladišča. Za velik obed v Aberdeenu (3500 kuvertov) je porabil 90 želv, 220 ovčjih krač, 800 rib, 1200 jerebic, 500 kopunov, 350 melon in 6.500 funtov grozdja. Ta gostilničar zaslubi ponosno ime, ki si ga nadavlje: kralj gostilničarjev.

Za kratček čas.

Huda sol. — „Kaj pa ti je Jozelj, da si tako klavern?“ vpraša nekdo črednika. — Črednik: „Ravno sem bral, da sedaj skoraj vse elektrika goni in zato se bojam, da mi župan odpove službo in bo zanaprej tudi živino elektrika gonila na pašo“.

Prevzel se je Baron: „Kaj pa je to, Janez! Kakšen ropot!“ — Janez: „Oprostite, gospod baron. Prisiljen sem bil svojega kroča skozi vrata ven vreči, ker je hotel po vsej sili, naj mu plačam račun!“ — Baron: „Toda opozoriti te moram, da te za to plačujem, da moje upnike ven mečeš, in ne svojih.“

Pri krščanskem nauku: Katehet: „No Jožek! Kam drži ozka in kamnita pot našega življenja?“ — Jožek: „V cerkev!“ — Katehet: „No je tudi prav!“ Navadno pravimo „v nebesa!“ — In kam drži široka, lepa pot? — Jožek: „V ostarilo!“

Loterijske številke.

19. junija.

Trst	5	51	78	20	33
Linc	84	37	49	8	7

ANNA LIKAR

naslednica G. Likar

V GORICI — Semeniška ulica štev. 10.

Velika zaloga

pisarniških in šolskih potrebščin.

Raznovrstni papir in papirnati izdelki

Knjige: molitvene, šolske, vpisovalne itd.

Svete podobe.

Tiskovine za duhovnije in županje.

Tiskanje zasebnih tiskovin: računov, napisov itd.

Pergamentna papir za zavjanje masla.

Sviljen papir in peresa za umetne cvetlice

Svetilke in okraski za veselice.

Velika izbera razglednic.

Albumi za razglednice, poezije in slike (fotografije.)

Preskrbuje se vezanje knjig ceno dobro in lepo.

Dobra postrežba, vse po nakupni ceni.

Svoji k svojim!

Staroznana narodna tvrdka:

Anton Iv. Pečenko

GORICA, ulica Jos. Verdi 26, postrežje pošteno in točno s pristnimi belimi in črnimi vini iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; potem s pylinskim pivom „prazdroj“ iz slovečne „Meščanske pivovarne“, in izbornim protivinskim pivom iz pivovarne kneza Schwarzenberga v Protivinu na Češkem, in sicer v sodčkah in steklenicah; z domačim pristnim tropinovcem I. vrste, lastnega pridelka v steklenicah.

Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrskih države v sodih od 56 lit. naprej franko goriška postaja.

Cene zmerne.

VIKTOR TOFFOLI GORICA

Velika zaloga oljkinega olja iz najugodnejših krajev

Jedilno olje po 96 v. liter	
Jedilno fino K 1:04	Marsiglia . . . . . K 1:28
Istrasko " 1:20	Bombay 1:20
Corfu " 1:20	Bari 1:40
Puglie " 1:28	Luca 1:60
Jesih vinski "	najceneje . . . . . 2:—
	Milo in luči.

Priporočam če duhovščini in cerkevni oskrbništvo.

Edina zaloga oljkinega olja v Gorici, via Teatro 18 in via Seminario 10.

Novodošlo blago za NASTOPNO SEZONO

še vdobi po zmernih cenah v delavnici in trgovini z gotovimi oblekami

Anton Krusnic,
krožarski mojster in trgovec
(v lastni hiši).
opozarja se gg. odjemalce, da je dovoljena ravnokar velika množina raznovrstnega blaga, kakovosti iz avstrijskih in angleških tovarium najrazličnejših

za vsaki stan.

Delavnica cerkvenih posod in cerkevnega orodja

Fr. Leban

Gorica,
Magistratna ulica štev. 5.

Priporoča preč. duhovščini svojo delavnico cerkevnega orodja in cerkevnih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

Blago se razpošilja franko.

Poprava in komisija za loga dvočoles in šivalnih strojev, gramofonov za koncerte in gostilni

ter vsakovrstne plošče, zastopnik automativ za gostilne in vsakovrstne kmetijske strojev. — Stara dvokolesa se emajljajo po ceni z ognjem pri

BATJELU

GORICA Stolna ulica 3-4.
Prodaja tudi na mesečne obroke. — Novi slovenski ceniki franko.

Lekarna

Cristofoletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice
z snamko sv. Antona Padovanskega.

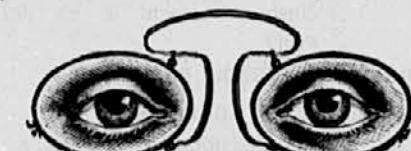

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepil želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lénost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je

Cena steklenici 60 vin

POZOR! Edini specijalist - optik J. Primožič

Gorica na Kornu št. 13,

priporoča svojo bogato zalogo optičnih predmetov kakor: raznovrstna očala bodisi niklasta ali zlata v vseh števkih, (Bergkristal), leče itd. vse le po zdravniških predpisih.

Velika izber: barometrov, topomerov, zdravniških topomerov, kukal za lovce in hribolazce, vase za vino, žganje in razne druge tekocene, mikroskopov ter drugih predmetov spadajočih v to stroko.

Popravila se izvršujejo točno n po zmernih cenah, — Cena blagu konkurenčna.

Na željo se pošilja blago tudi na dom. Za mnogobrojna naročila se toplo priporoča

J. Primožič, optik.

ANT. ČERNIGOJ

Gorica Tržaška ul. št. 18.
Zalog a pohištva iz lastne delavnice.

Izdeluje cerkevna dela, spovednice, klopi, okvirje, klečalnice itd.

Vsakovrstna dela za stavbe.

Odlikovana pekaria

in sladčarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu

(v lastni hiši)

Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali orig. buteljkah. Priporoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

Anton Potatzky

v Gorici, na sredi Raštela hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najreneje kupovališče nigrberškega in drobnega ligaterščakanin, preje in nitij.

Potrebščine za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke in šivalne stroje.

Potrebščine za krojače in čevljarje.

Svetinjice, rožni venci mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Poselnost: semena za zelenjave, trave in detelje.

Majbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejmih in trgih ter na deželi.

IVAN SCHINDLER,

Dunaj III.I., Erdbergstrasse 12.

pošilja že veliko let dobro znanje stroje vsake vrste za poljedelstvo.

Mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, žkropilnice, poljska orodja, stiskalnice za seno, mlatilnice, viti, trjerje, čistilnice za žito, lučilnice za koruzo, slamoreznicne stroje za rezanje repe, mline za goljanje, kotle za kuhanje klaje, sesalke za vodnjake in gnojnike, vodovode, železne cevi, svinčene cevi. Od sedaj po zopet zdatno znižanih ce ah!

Ravno tako vse priprave za kletarstvo: medene pipe, sesalke za vino, gumijevne in konopljene cevi, gumijevne ploče, straj za točenje piva, škrinje za led, stojce za sladoled, priprave za izdelovanje sodovke in peničnih vin, mline za dišavo, kavo itd. stroje za izdelovanje klobas, tehtnice za živilo, tehtnice na drog, stoberske tehtnice, namizne tehtnice, decimalne tehtnice; železno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestav, orodja in stroje vsake vrste za klučavniciarje, kovače, kleparje, sedlarje, pleskarje itd.

Vse z večletnim jamstvom!

Po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke! Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno, prekupci in agentje zaželeni.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Piše naj se naravnost

Ivan Schindler,

Dunaj III.I Erdbergstrasse št. 12.

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici

registrovana zadruga z omejeno zavezou

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri pridaji
kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici,
TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

Zaloga.

Podpisani priporoča p. n. občinstvu v mestu in na deželi svojo

trgovino z lesom, cementom, peskom, drvmi in ogljem

na Volčjedragi pri postaji c. kr državne železnice.

Josip NARDIN, trgovec.

Št. 2349.

Peter Cotič,
čevljarski mojster, Gorica.
Gospodska ulica 1
Raštej 32.

Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in otroke. Naročila z dežele se po pošti razšiljajo. Cene zmerne. Edino zastopstvo najboljšega čistila za črevlje in usnje v prid družbe sv. Cirila in Metoda.

Objava.

Varuštvu podpisanega zavoda je sklenilo v seji 18. junija 1909 izboljšati merilo za eskompt zastavnih pisem ob ugotovitvi posojil od tačasnega merila 91% njihove imenske vrednosti na ono od 92%.

V Gorici, 19. junija 1909.

RAVNATELJSTVO DEŽELNEGA HIPOTEČNEGA ZAVODA POKNEŽENE GROFOVINE GORIŠKO IN GRADIŠČANSKE.

Kuhinjska in gospodinjska šola v Gorici.

Naznanja se s tem sl. občinstvu, da se je „Kuhinjska šola“ v Gorici zopet otvorila dne 27. maja in sicer v „S. Gregorčičevem Domu“ v I. nadstropju, ulica Vetturini. Učenke, ki bi hotele obiskovati to šolo, oglasijo naj se pri vodstvu te šole, ki se nahaja v prej omenjeni hiši. Plača se samo za pouk za vsako učenko po 24 K na mesec. One učenke pa, ki bi hotele v „Kuhinjski šoli“ hrano dobivati in tam stanovati, plačajo 60 K na mesec. V „Kuhinjski šoli“ postreženo bode sl. občinstvu z vsakovrstnimi tečnimi in okusnimi jedili po zmernih cenah. Stalni gostje se sprejmejo. Vodstvo šole se priporoča za obilen obisk.

Marija Grebenc,
lastnica-voditeljica.

Slovenska manufakturana trgovina

Franc Ravnikar

GORICA — Raštelj 16 — GORICA

priporoča slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo raznovrstnega oblačilnega blaga po najzmernejših cenah.

Postrežba točna in solidna!

Najboljše Vinske stiskalnice

so naše stiskalnice sstega sestava so „Ercole“, strojem za dvostrojn trajni pritisk; jamicimo, da se sok popolnoma iztisne, bolj kot pri vseh drugih stiskalnicah.

Hidravlične brizgalnice

„Syphonla“ so najboljše Delujejo same.

Posode za grozdje sadje, plugi za vino-grade, sušilnice za sadje; ročne stiskalnice za seno; mlatilnice za vrsteno, mlatilnice za pšenico, stitnice za žito, rezalni stroji za krmilo in ročnilni za žito, razne velikosti, se še raznidergi gospodarski stroji. Izdelujejo in prodajajo z jamstvom kot posebnost najnovije, izborne, priznane in odlikovane

Ph. Mayfarth-ove in dr. tvrnice gospodarskih in vinarskih strojev na Dunaju, II. Taborstrasse 71.

Nagrajeni v vseh džavah z vec ko-00 zlatimi, srebrnimi in častnimi kolajnami. Ilustrovani ceniki in mnogobrojni pohvale v dokaz.

Preprodajalci in zastopniki se iščajo povsodi, kjer še nismo zastopani

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, jer vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove amerikanske blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Naznanilo.

„Centralna posojilnica registrirana zadruga z omejeno zavezou“ v Gorici naznanja, da bode obrestovala pričenši s 1. januarjem 1909 hranične vloge po 4½% (štiri in pol od sto).

Posojila se bodejo dajala članom:
a) na vknjižbo po 5½% (pet in en četrt od sto);
b) menico oziroma poroštvo po 6% (šest od sto).

Posojila na mesečna odplačevanja ostanejo nespremenjena tako, da se plačuje od vsachih 100 kron 2 kroni na mesec.

GORICA, 4. novembra 1908.

ODBOR.